ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1915

Συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου Π. Καββαδία καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῶν Ἑταίρων τῇ 10 Ἰανουαρίου 1915.

Δεινὴ νόσος εἶχε καταλάβει τὸν Στρατηλάτην Βασιλέα καὶ Ὑψηλὸν Πρόεδρον τῆς ὑπὲρ τῶν μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας ἐργαζομένης Ἑταιρείας ἡμῶν. Ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς «ἤλπισεν ἐπὶ Κύριον καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐσαλεύθη». Συνεταράχθη τὸ ἔθνος ἐπὶ τῷ κινδύνῳ τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἠπείρου, σύμπας δ' ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀνέπεμπε δεήσεις πρὸς τὸν Ὕψιστον ζωὴν αἰτούμενος ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντίνου. Ἐπήκοος δ' ἐγένετο ὁ θεὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔσωσε τὸν Βασιλέα, ἔδωκεν Αὐτῷ «μακρότητα ἡμερῶν» καὶ ἔπεμψεν ἐπ' Αὐτοῦ «πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος». Χειμάζεται τὸ ἔθνος ἐν ταῖς

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 01:16:32 EEST - 167.114.118.212

σήμερον ἡμέραις καὶ κλυδωνίζεται τὸ σκάφος τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἀγρυπνεῖ!

Τὸν ἐλευθερωτὴν Βασιλέα ἐπανερχόμενον δαφνηφόρον ἐκ τῶν πεδίων τοῦ Μπιζανίου καὶ τοῦ Κιλκίς, ἠξιώθημεν καὶ ηὐτυχήσαμεν νὰ χειροκροτήσωμεν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Ἄς εὐφημήσωμεν τώρα τὸν σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος Βασιλέα.

Λογοδοτοῦν τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνακοινοῖ ἐν πρώτοις μετὰ λύπης, ὅτι τὰς τάξεις τῶν τακτικῶν ἑταίρων μεγάλως ἠραίωσεν ὁ θάνατος, ὅστις ἔπληξεν ἄλλους τε καὶ τὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη μέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας *Κλῶνα Στέφανον,* διευθυντὴν καὶ ἱδρυτὴν τοῦ ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου, ἄνδρα δὲ σοφὸν καὶ ζηλωτὴν τῶν ἀρχαιολογικῶν πραγμάτων, ἐπιδεξίως ἐργασθέντα ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ πολλαχῶς τῇ Ἑταιρείᾳ γενόμενον χρήσιμον δι' ὧν σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξετέλεσεν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν καὶ ἐρευνῶν κατὰ τὰς Κυκλάδας νήσους. Πρὸς πλήρωσιν δὲ τοῦ παραχθέντος ἐν τῷ Συμβουλίῳ κενοῦ, ἐφαρμοσθεισῶν τῶν διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐξελέγη σύμβουλος ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν ἑταίρων κ. Σπυρίδων Παγανέλης.

Τῶν ἐπιτίμων δὲ ἑταίρων ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ὁ *Γεώργιος Loeschcke,* καθηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου καὶ μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Γερμανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, ἀνὴρ καὶ ὡς συγγραφεὺς καὶ ὡς διδάσκαλος μεγάλας παρασχὼν ὑπηρεσίας τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ. Κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον ὁ Loeschcke μεταβαίνων ἵνα συναντήσῃ τὸν παλαιὸν συνεργάτην αὐτοῦ ἐν τοῖς Mykenische Thongef isse καὶ Myke-

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 01:16:32 EEST - 167.114.118.212

nische Vasen, τὸν πολύκλαυστον Ἀδόλφον Furtwängler.

Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Ἑταιρείας ἐκτίθεται ἐν τῷ ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν ἐντύπῳ λογιστικῷ πίνακι, ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς δρ. 49,046 τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δρ. 47,220.

Τὰ κύρια ἔργα τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἶνε, ὡς εἰκός, ἀνασκαφικά, περὶ τούτων δὲ ἀνακοινοῦμεν τὰ ἑξῆς:

Πρώτην καὶ σημαντικωτάτην ἀνασκαφὴν ἐξετέλεσεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὴν νοτιοανατολικὴν κλιτὺν τῆς Ἀκροπόλεως, παρὰ τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, συνεχίζουσα ἐνταῦθα τὸ ἔργον, ὅπερ ἐπεχείρησεν ἀπὸ τοῦ 1914 πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ***Ὠδείου τοῦ Περικλέους***. Αἱ ἐργασίαι ἐξετελέσθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὑπὸ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Π. Καστριώτου ἔχοντος ὡς βοηθὸν τὸν Χ. Ἠλιόπουλον, ἔσχον δὲ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, ὥστε σήμερον δύναται πλέον μετ' ἀσφαλείας νὰ βεβαιωθῇ, ὅτι ἀπεκαλύφθη ὄχι μόνον ἡ θέσις ἔνθα ἔκειτο τὸ Ὠδεῖον, ἀλλὰ καὶ τμῆμά τι αὐτοῦ. Ἐν τῇ πρὸς τὸ Συμβούλιον ἐκθέσει του ὁ κ. Καστριώτης ἀνακοινοῖ τὰ ἑξῆς. «Ἐν τῷ χώρῳ, ἐν ᾧ ἐγένοντο αἱ ἐργασίαι, προὐχώρησεν ἡ σκαφὴ μέχρι τοῦ βράχου. Ἀνεκαλύφθησαν δὲ πρῶτον κτίσματά τινα μεταγενέστερα καὶ ὑπ' αὐτὰ τεῖχος ἰσοδομικόν, ὅπερ εἶνε σπουδαῖον ὡς καθορίζον τὸν χῶρον τοῦ Θεάτρου τοῦ Διονύσου ἀπὸ τοῦ χώρου τοῦ Ὠδείου τοῦ Περικλέους. Βαθύτερον ἐπὶ τοῦ στερεοῦ ἐδάφους ἀπεκαλύφθησαν θεμέλια στοᾶς, ὡς καὶ οἱ ὀρθοστάται γωνιαίου τοίχου κατὰ χώραν κείμενοι. Τούτων ἀποκαλυπτομένων καὶ κατὰ τὴν ἑτέραν πλευράν, θὰ ἀποτελεσθῇ τετράγωνος ἴσως αἴθουσα μήκους 25 περίπου μέτρων, ἢ ὀρθογώνιος. Ἐνταῦθα εὑρέθη ἐπίσης

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 01:16:32 EEST - 167.114.118.212

μετ' ἐντετυπωμένων γεωμετρικῶν κοσμημάτων καὶ σπειροειδῶν. Φαίνεται δ' ὅτι ἡ πληθὺς τῶν εἰς τὴν νῆσον ταύτην πύργων λόγον εἶχε τὴν μετάδοσιν εἰδήσεων δι' ἰδιαιτέρων σημάτων, ἐν μὲν νυκτὶ διὰ τῆς φρυκτωρίας, ἐν καιρῷ δ' ἡμέρας διὰ τοῦ καπνοῦ ἢ ἄλλων ἀπὸ συμφωνίας τρόπων, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τῆς νήσου εἰς τὸ ἄλλο, ὡς σαφέστατα δηλοῦται ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους θέσεως αὐτῶν· εἶνε δὲ ἡ παναρχαία βάσις τῆς τηλεφωνικῆς καὶ τηλεγραφικῆς. Ἀλλὰ καὶ πρὸς φρούρησιν ἦσαν ἱδρυμένοι οἱ πύργοι ἕνεκα τῆς ὑπάρξεως τῶν μεταλλείων, καὶ εἰς προστασίαν τῶν πέριξ συνοικισμῶν, οἷοι πολλοὶ παρατηροῦνται ἐν Σίφνῳ. Ἐσχηματίζετο διὰ τῶν πύργων πλέγμα ἀνὰ πᾶσαν τὴν νῆσον, οὗ κέντρον αἱ τρεῖς ἀκροπόλεις, ἡ ἀρχαιοτάτη τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, ἡ μετὰ ταύτην τοῦ Ἁγίου Νικήτα καὶ ἡ τοῦ Κάστρου».

Τοσαῦτα περὶ τῶν ἀνασκαφικῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρείας. Περὶ δὲ τῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων ἀνακοινοῖ τὸ Συμβούλιον τὰ ἑξῆς: Τῆς *Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος* ἐξεδόθησαν ἤδη τὸ Γ' καὶ Δ' τεῦχος τοῦ 1914 καὶ ὁλόκληρος ὁ τόμος τοῦ 1915, ἐντὸς βραχυτάτου δὲ χρόνου ἐκδίδονται καὶ τὰ Πρακτικὰ τοῦ 1914. Πρὸς τούτοις δ' ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας καὶ ἄλλα δημοσιεύματα, ἤτοι ***Ἐπιγραφαὶ Μακεδονίας*** ὑπὸ Γ. Οἰκονόμου τεῦχος Α' καὶ ***Ἀρχαιολογικὰ Μελετήματα*** ὑπὸ Γεωργίου Γαρδίκα. Τὸ περὶ τῶν ***ἐγχρώμων στηλῶν τῶν Παγασῶν*** σύγγραμμα διατελεῖ εἰσέτι ὑπὸ τὰ πιεστήρια. Ἡ δὲ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρείας ἐξακολουθεῖ πλουτιζομένη κατὰ τὸ σύνηθες μέτρον, πάσης φροντίδος καταβαλλομένης ὅπως αὕτη καταρτισθῇ εἰς τελείαν Ἀρχαιολογικὴν Βιβλιοθήκην.

Ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ ἀνεκοίνωσεν ὑμῖν τὸ Συμβούλιον ὅτι εἶχεν ὑποδειχθῇ τῇ Ἑταιρείᾳ ἡμιεπισήμως,

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 01:16:32 EEST - 167.114.118.212

ὅτι ὑπήγετο εἰς τὸν περὶ σωματείων νόμων τῆς 23 Ἰουνίου 1914 καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὅτι ὤφειλε νὰ προβῇ εἰς ὅ,τι διατάσσει ὁ νόμος, καὶ ζητήσῃ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Καὶ τοῦτο μὲν ἔπραξεν ἡ Ἑταιρεία, ἵνα μὴ φανῇ παρακούουσα, συγχρόνως ὅμως προέβαλεν ἐπὶ δικαστηρίου ἐνστάσεις καὶ ὑπεστήριξε τὴν γνώμην ὅτι δὲν ὑπήγετο εἰς τὸν νόμον ἐκεῖνον, διότι δὲν εἶνε σωματεῖον, ἀλλ' ἐπιστημονικὸν ἵδρυμα ἐργαζόμενον ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ ὑπὲρ τοῦ Κράτους. Σήμερον δ' ἀναγγέλομεν Ὑμῖν ὅτι ἐξεδόθη ἤδη ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, ἥτις ἀποδεχομένη τὴν γνώμην καὶ τὰς ἐνστάσεις τοῦ Συμβουλίου ἀναγνωρίζει τὴν Ἑταιρείαν ὡς ἀποτελοῦσαν *ἵδρυμα* καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀπαλλάσσει αὐτὴν τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὸν μνημονευθέντα περὶ σωματείων νόμον (ἴδε σ. 42).

Ταῦτα εἶχε νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ Συμβούλιον περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ λήξαντος ἔτους.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
17/10/2023 01:16:32 EEST - 167.114.118.212